

Osmošolci pozdravljeni!

Ponovno smo skupaj! 😊

Majsko vreme se zaenkrat še ni najbolj »majsko odrezalo« 😊, je pa zato tvoje razpoloženje najbrž tako 😊😊. Mi se bomo kljub vsemu: koronavirus- covid 19, toplo vreme, naveličanost, zdolgočasnost, zaljubljenost ...; še posvetili nekaj poglavjem zgodovine, ki nas čakajo, da jih odkrijemo.

Razmah trgovine z merkantilizmom (več izvoza kot uvoza!) v 17. in 18. st., je zahteval velike količine izdelkov. Da bi zagotovili zadostne količine izdelkov, se je morala evropska organiziranost obrti (cehi), spremeniti. Pojavili sta se dve novi obliki proizvodnje = zgodnja kapitalistična proizvodnja: ZALOŽNIŠTVO in MANUFATURE. Dodajam razlago iz Rokusovega učbenika.

Vir: https://folio.rokus-klett.si/?credit=ZGO8UC_2izd&pages=100-101, pridobljeno 24. 5. 2020

Založništvo	<ul style="list-style-type: none">• Je bilo značilno predvsem za podeželje.• Trgovci (založniki) so kupili surovine za izdelavo blaga (na primer bombažno ali volneno prejo) in z njimi založili kmete ali vaške obrtnike. Ti so na svojih domovih (običajno je pri tem sodelovala vsa družina) izdelali naročene izdelke in jih v zameno za plačilo oddali založniku.
Manufakture	<ul style="list-style-type: none">• So bile značilne za mesta.• Lastniki velikih delavnic so na enem mestu zbrali plačane delavce.• Njihovo delo je bilo ročno in organizirano po fazah, vsak delavec je naredili le del izdelka (delitev dela). Na tak način so delali hitreje in proizvedli večje količine izdelkov.

→ Katera oblika proizvodnje je bila bolj primerna, da zadovolji naraščajoče povpraševanje po izdelkih? Utemelji svoj izbor.

Prejšnji teden smo obravnavali: industrijsko revolucijo. Tukaj imaš dve nalogi za ponavljanje.

Prepiši/ prilepi ju v zvezek in reši.

Vir: https://folio.rokus-klett.si/?credit=ZGO8DZ_2izd&pages=52-53, pridobljeno 24. 5. 2020

- 3 Pojasni, kakšna je bila uporabnost parnega stroja v industriji, in kako je vplival na njen razvoj.

Parni stroj

Parni stroj so uporabljali tudi v prometu, kjer je poganjal **parnike** in **parne lokomotive**. Z njihovim naraščajočim številom je postala pomembna **železarska industrija**.

- 4 Pojasni, kako je izum parnega stroja vplival na promet ter dostopnost surovin in živil.

»Robert Fulton je z izdelavo prvega parnika močno zmanjšal čas potovanja in prevoz blaga po morju in rekah. /.../ Fultonov prvi parnik je za pot po reki Hudson od New Yorka do Albany potreboval 32 ur. Pred tem so jadrnice za isto pot potrebovale pet dni.«

(Vir: Strehlow Jodi, The Effects of Steamboats on the Industrial Revolution, <https://classroom.synonym.com/the-effects-of-steamboats-on-the-industrial-revolution-12083941.html>)

»Vsako jutro lahko vidimo prodajalce londonske tržnice, ko natovarjajo živila, ki prispejo v mesto z nočnim vlakom: ribe, meso, sveže mleko, maslo, svinjina, jabolka, zelje, kumare.«

(Železniške novice, London, 1864)

Prepiši/ prilepi v zvezek.

POSLEDICE INDUSTRIJSKE REVOLUCIJE

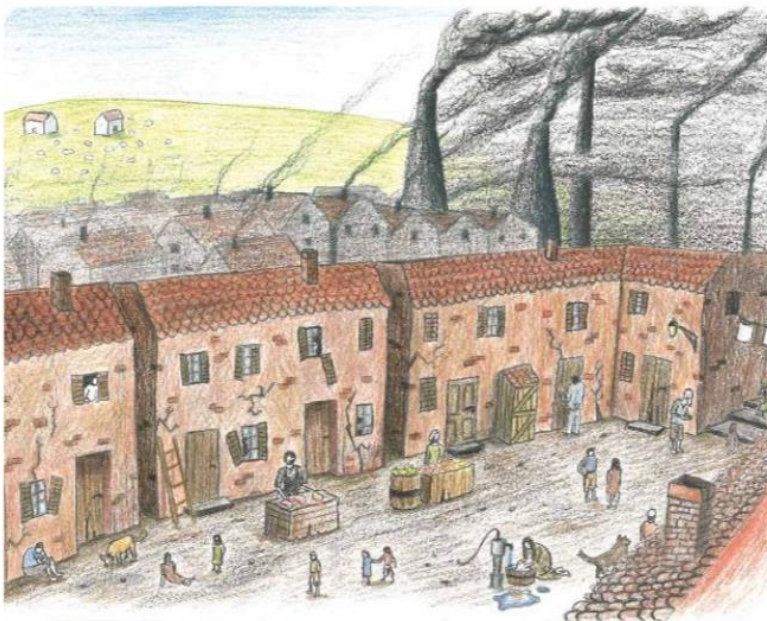
Učbenik str. 88-89

- Rast industrije, trgovine, bančništva => večanje vpliva in moči meščanstva
- Oblikovanje industrijskega delavstva
- Rast prebivalstva in gospodarska rast => izdelki se pocenijo!
- Kakovost življenja delavcev (+ in -), izkoriščanje kapitalistov
- Ženska in otroška delovna sila – cenena! Moški „hranilci“ družin
- Urejenost družbe: človeka začnejo ceniti zaradi dosežkov, podjetnosti in iznajdljivosti in NE več po izvoru!
 - **19. st. = stoletje MEŠČANSTVA**
- Industrijska pokrajina – **INDUSTRIALIZACIJA, VELEMESTA, ONESNAŽEVANJE**

Prepiši/ prilepi v zvezek in reši.

Vir: https://folio.rokus-klett.si/?credit=ZGO8DZ_2izd&pages=56-57, pridobljeno 24. 5. 2020

- 2 Ob ilustraciji opiši tri značilnosti industrijskega mesta. Značilnosti, ki jih boš opisal, tudi označi s številkami od 1 do 3 na ilustraciji.

1.

2.

3.

Industrijska revolucija je povzročila spremembe tudi v družbi. Najštevilčnejši sloj so bili *kmetje*, ki so množično propadali. Okrepilo se je *meščanstvo*, med njimi najbolj revni *industrijski delavci*.

